

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı **Sayın Kemal Memişoğlu** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU

Diyarbakır Milletvekili

Kocaeli Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada, sosyal medyada Rojava'daki kadınlara destek amacıyla saçlarını ören bir hemşire hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığı kamuoyuna yansımıştır. Söz konusu paylaşımın herhangi bir şiddet çağrısı içermediği, kamu düzenini bozmadığı ve sağlık hizmetinin sunumunu etkilemediği açık olmasına rağmen, bir kadın sağlık emekçisi hakkında soruşturma yoluna gidilmesi ciddi insan hakları ihlali iddialarını gündeme getirmiştir.

Bir kadın kamu çalışanının, kadınlara yönelik şiddete, savaşın kadınlar üzerindeki yıkıcı sonuçlarına ve kadın dayanışmasına dikkat çeken sembolik bir eylemi nedeniyle cezalandırılma tehdidiyle karşı karşıya bırakılması; ifade özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, kadınların kamusal alandaki varlığı ve beden üzerindeki tasarruf hakkı açısından kabul edilemez niteliktedir.

Kadınların saçları, bedenleri ve kimlikleri üzerinden denetlenmesi ve cezalandırılması, tarihsel olarak patriyarkal baskı ve kurumsal şiddetin en yaygın araçlarından biri olmuştur. Bu bağlamda, bir kadın sağlık çalışanının saçları üzerinden disiplin ve ceza tehdidiyle karşı karşıya bırakılması, yalnızca bireysel bir işlem değil; kadınlara yönelik dolaylı bir psikolojik baskı ve kurumsal şiddet uygulamasıdır.

Türkiye'nin taraf olduğu Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa'nın 10'uncu, 17'nci ve 26'ncı maddeleri; kadınların ayrımcılığa uğramadan, ifade özgürlüklerini kullanmalarını ve insan onuruna uygun biçimde yaşamalarını güvence altına almaktadır. Buna rağmen, söz konusu soruşturma; kadınların kamusal alandaki varlığını, düşünce açıklama ve dayanışma hakkını caydırmayı hedefleyen bir uygulama izlenimi yaratmaktadır.

Bu çerçevede;

1. Kocaeli İl Sağlık Müdürlüğü tarafından ilgili hemşire hakkında başlatılan adli ve idari soruşturmanın hukuki ve fiilî gerekçesi nedir?
2. İlgili sağlık çalışanının hangi somut eylemi nedeniyle, hangi mevzuat hükmünü ihlal ettiği iddia edilmektedir?
3. Şiddet içermeyen, barışçıl ve sembolik bir ifade niteliği taşıyan bir sosyal medya paylaşımı nedeniyle soruşturma açılması, Anayasa'nın 26'ncı maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğüyle nasıl bağdaştırılmaktadır?
4. Soruşturma sürecinde, ilgili personelin kadın olması ve eyleminin kadın bedeni üzerinden sembolik bir anlam taşıdığı hususu dikkate alınmış mıdır?
5. Bakanlığınız, bu tür soruşturmaların kadınlar üzerinde caydırıcı etki yarattığını ve psikolojik baskı niteliği taşıdığını değerlendirmiş midir?
6. Kadın kamu emekçilerinin düşünce ve ifade özgürlüklerini kullandıkları için disiplin soruşturmalarına maruz bırakılmasını önlemeye yönelik Bakanlığınızın bağlayıcı bir politika veya düzenlemesi bulunmakta mıdır?
7. Son beş yıl içerisinde, sosyal medya paylaşımları veya barışçıl ifade eylemleri gerekçe gösterilerek haklarında adli veya idari soruşturma başlatılan kadın sağlık çalışanı sayısı kaçtır?
8. Bu soruşturmaların kaçını disiplin cezası ile sonuçlanmış, kaçını cezasızlıkla kapanmıştır? Verilen disiplin cezalarının gerekçeleri nelerdir?
9. Sağlık Bakanlığı, kadınlara yönelik ayrımcı uygulamalar, kurumsal baskı ve hak ihlali iddialarına karşı; insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifini esas alan, etkili ve bağımsız bir denetim mekanizması oluşturmayı planlamakta mıdır?